

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ВСТУП ДО ФАХУ

спеціальність	054 Соціологія	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Соціологія	факультет	Факультет менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ВИКЛАДАЧ

Пилипенко Світлана Григорівна

Вища освіта – спеціальність соціологія
Науковий ступень – кандидат філософських наук 09.00.04 – філософська антропологія, філософія культури
Вчене звання – доцент кафедри філософії
Досвід роботи – більше 15 років

телефон	+380501815524	електронна пошта	pilipenkosvetl@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle
---------	----------------------	------------------	---------------------------------	-----------------------	---------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування компетентностей здатностей розв'язувати складні задачі і проблеми за невизначеності умов і вимог взаємодії у професійному середовищі
Формат	лекції, семінарські заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, тестовий контроль, командна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	відшукувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації (ЗК5, ФК15, ПРН09) / практичні заняття ПРН03. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі / самостійна робота
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 30 годин лекції, 30 годин семінарських; підсумковий контроль – іспит
Вимоги викладача	засвоєння теоретичного матеріалу, виконання індивідуальних завдань, активність на семінарських заняттях, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК03. Здатність працювати в команді. ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Програмні результати навчання	ПРН01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності. ПРН03. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі. ПРН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач. ПРН07. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації.
--------------------	---	--------------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Соціологія як наука та навчальна дисципліна

Лекція 1.	Роль і місце соціології у пізнанні та розвитку суспільства: особливості формування та розвитку знань	Семінарські заняття 1(СЗ)	Пізнавальний потенціал соціології як науки	Самостійна робота	Основні напрями сучасної західної соціології. Концепції виникнення суспільства. Характеристика сучасного суспільства. Соціальні інститути та організації. Класифікація спеціальних соціологічних теорій.
		СЗ 2	Взаємозв'язок соціології з іншими науками про суспільство і людину		
Лекція 2.	Генеza соціологічної думки	СЗ 3	Пізнавальні та практичні функції соціології		
		СЗ 4	Роль соціології у розвитку українського суспільства		
Лекція 3.	Роль соціології у розвитку українського суспільства	СЗ 5	Суспільство: основні складові соціальної системи і форми		

			організації людей		
Модуль 2. Пізнавальний та освітній потенціал соціологічної діяльності					
Лекція 4.	Спеціальні та галузеві соціології	СЗ 6	Роль соціології у розвитку українського суспільства	Самостійна робота	Особливості соціологічного пізнання. Основні галузі соціологічного знання. Сутність соціологічних теорій середнього рівня. Класифікація спеціальних соціологічних теорій. Основні галузі соціологічного знання. Історіографія соціології як наукова дисципліна. Сутність поняття «професійна етика», етика соціологічної діяльності. Соціологія як професія
Лекція 5.	Методологія та методи соціологічних досліджень	СЗ 7	Соціальна відповідальність, професійна етика та ризики професійної діяльності соціологів		
Лекція 6.	Соціальні технології як напрям професійної діяльності соціологів	СЗ 8	Специфіка соціологічної освіти та освітніх рівнів професійної підготовки соціологів		
		СЗ 9	Особливості основних напрямів професійної діяльності соціологів та проблеми їх працевлаштування в Україні		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

- Гніт Ю. М. Специфіка вивчення ідентичності: міжнародний дискурс (на прикладі публікацій SAGE journals). *Ukr. socium*. 2018, 2 (65). С. 17–30. URL: <https://doi.org/10.15407/socium2018.02.017>.
- Міщенко М. Д. Середній клас як об'єктивована ідеологема. *Ukr. socium*. 2019. 1 (68). С. 23–39. URL: <https://doi.org/10.15407/socium2019.01.023>.
- Лукашевич М. П. Соціологія. Основи загальної, спеціальних і галузевих теорій : підручник для студентів ВНЗ. Київ : Каравела, 2018. 543 с.
- Опитування громадської думки: Посібник для журналістів та всіх, хто працює з соціологічними даними. URL: <https://dif.org.ua/article/opituvannya-gromadskoi-dumki-posibnik-dlya-zhurnalistiv-2020>
- Solodko Y., Oksamytna S. Динаміка соціально-класової самоідентифікації в Україні: зміни в структурі та дискурсі. *Наукові записки НаУКМА. Соціологія*. 2021. Том 4. С. 3–17.

Методичне забезпечення

- Артёмова Т. І. Проблема відновлення середнього класу у контексті глобальної трансформації соціальної структури суспільства. *Ukr. socium*. 2018. 4 (67). С. 113–126. URL: <https://doi.org/10.15407/socium2018.04.113>.
- Новікова О. Ф., Антонюк В. П. Праця XXI: нинішнє та майбутнє у дзеркалі фундаментального наукового пошуку. *Ukr. socium*. 2021. 4 (79). С. 216–219.
- Krotevych Y., Oksamytna S. Наукові записки НаУКМА. Соціологія. Соціально-класова зумовленість сприйняття соціальної нерівності в Україні. 2022. Том 5. С. 3–13.
- Lyubenko R., Maltseva K. Ієрархії персональних цінностей представників різних поколінь українців (на базі масиву ESS 2012 року). *Наукові записки НаУКМА. Соціологія*. 2018. Том 1. С. 10–24.
- Malynovska I., Maltseva K. Чинники стресу першого року перебування мігрантів у Канаді (на прикладі п'яти кейс-стадіс). *Наукові записки НаУКМА. Соціологія*. 2018. Том 1. С. 25–24.
- Mazay D., Maltseva K. Вплив соціальної нерівності на здоров'я українського населення (за даними масиву European Social Survey, 2012). *Наукові записки НаУКМА. Соціологія*. 2019. Том 2. С. 23–54.
- Pugachova O. Агентне моделювання політики перерозподілу доходів. *Наукові записки НаУКМА. Соціологія*. 2019. Том 2. С. 16–22.
- Solodko Y. Український середній клас у контексті замкненого кола соціальної нерівності і корупції. *Наукові записки НаУКМА. Соціологія*. 2020. Том 3. С. 15–26.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумковий контроль	100-бальна, національна ECTS	до 50	50% від підсумкової оцінки за навчальний курс (екзаменаційне випробування в усній формі або тестування)
Поточний контроль	100-бальна накопичувальна	до 50	якість та активність роботи на лекційному занятті (участь у дискусії тощо)
			якість та активність роботи на практичному або семінарському занятті (виконання завдань, участь у дискусії)
			якість виконання завдань у межах самостійної роботи
			якість виконання індивідуального завдання

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.